

lico. Zdajci je ljudstvo vérovalo besedam božjim in častilo Bogá. — Iz tega poročila Svetega pisma ni spoznati, da bi bilo ljudstvo in Faraon dvojilo o ognjenem prikazu gorečega grma, ampak o božjem pozivu Mojzesovem. —

Homer vé tudi marsikaj povedati o shodih paganskih bogóv in izvoljenih ljudij na hribu po imeni Ida; pripoveduje pa tolikanj resničnega obraza, da ni čuti nobene dvojbe iz njega besed. Nikoli bi ne prišlo Homeru na misel, da bi ónemu, komur so bogovi izročili kakovo opravilo, polagal na jezik besede: »Saj mi ne bodo verjeli!« — Homerovo ljudstvo še ni dvojilo o dotiki in pogovorih med ljudmi in bogovi; čudes tedaj še niso poznali. Treba jih je bilo torej šele od tistih dób, ko so prestale preproste misli o sodelovanji človeka z bogovi. Čim bolj je človek povzdigoval svojega Bogá, čim nižjega se je čutil samega sebe proti njemu, tem več čudes se je pojavljalo med njim in Bogom.

Izraelsko ljudstvo je imelo veliko srečo, da ni moralo verjeti Mojzesu samó na besedo, kakó se mu je Bog prikazal v gorečem grmu, ampak da je Bog sam iz ognja govoril z ljudstvom svojim. Takó priča Sveto pismo, ko pripoveduje, kakó je Bog dajal zapóvedi na góri sinajski: »Ko je napočilo jutro tretjega dné, grozno je začelo grmeti in bliskati se. Silno črna megla je zakrivala ves hrib, da je bil kár v dimu in ognji. Ljudstvo v šatorih se je prestrašilo. Bog sam se je spustil v ognji dóli na hrib.«

(Dalje prihodnjič.)

Zvečér.

Razpeta so krila noči,
Na nebu se zvezda zasveti;
Spomine ljubé mi budí,
Začénja srcé koperneti . . .

Nad góro visoko vsekdár
Ta zvezda priljubljena vzhaja;
Z oblastjo željá mi nje žar
Ostavljeno dušo navdaja.

Zamakujen v to zvezdo svetló
Upiram pogléd iz tujine;
Tam daleč jo gleda še kdó
In z máno si vzbuja spomine . . .

Z.

tudi kneževski nazivek s pridevkom »prejasni«. Tuji vladarji so mu izkazovali svojo milost po posredovanju svojih poslancaev v Petrogradu ter mu obenem poklanjali visoke odlike; le Jurij III., vladar »ponosnega Albiona«, ni blagovolil podeliti Potemkinu reda »Podveze«.

Milosti se pa niso delile samo Potemkinu, nego tudi njegovim sorodnikom. Mati njegova je bila izvoljena za dvorsko gospo; pa tudi sestre in druge sorodnice so se približale cesarskemu dvoru ter dobile tukaj svojo službo.

Slava mogočnega kneza je odmevala že prva leta njegovega povišanja po celi Rusiji. Moskovsko vseučilišče, ki je bilo »Grica« izključilo radi navidezne lenobe in nemarnosti, je proslavljalo novega dostojanstvenika v vzvišenih verzih. Sumarokov in Heraskov sta ga proslavljala v svojih pesmih kot mecenata. Metropoliti in vladike so se obračali nanj s ponižnimi pismi ter ga prosili priprošnje pri cesarici. Potemkin je bil tako dosegel svoj smoter, za katerim je hrepenel toliko časa.

(Dalje prih.)

Drobne pesmi.

Fantovska.

Sosedova »srček« kupila
Najlepši na sejmu je vsem;
»Za tebe kupila ga sem«,
Tako je sladko govorila.

Odvrnil sem fantič dekletu:
»Le drugim ta srca kupuj,
A meni še lepše daruj,
Ki ljubim nad vse je na svetu.«

Takoj me dekle je umela —
»Če tebi, moj fantič, je dam,
Kaj reva naj sama imam?«
Odvrnila je zardela.

»Poslušaj, jaz to-le svetujem:
Menjajva! — ti moje dobiš!
Če misliš, da škodo trpiš,
S poljubi te rad odškodujem.«

Za voglom.

Za vogel se ljubici skrijem;
Ko blizu dovolj postoji,
Krog vrata ji levo ovijem,
Zatisnem ji z desno oči.

Tedaj ugibala bo deva,
Kedo je predrzen tako,
Naj še si tako prizadeva,
Odtegnila roke ne bo.

Predolgo če bo ugibala,
Prisrčen poljub ji bom dal,
Potem pa takoj bode znala,
Kedo ji za voglom je stal.

Saj drug poljubiti nobeden
Te rože cvetoče ne sme;
Oj srečen tako je le eden,
Ki dal ji za to je srce.

Z.

Kersnik v imenu cestnega odbora, čital večkrat z veliko slastjo. V njem je pokazal, v kako obili meri je razpolagal z ironijo in sarkazmom, in obžalovati je le, da te svoje moči tudi v svojih spisih ni bolje uporabljal . . .

Kot politični uradnik sem imel večkrat priliko čuti, kako so se zadirali v Kersnika; a pri takih prilikah, če se že nisem mogel potegniti zanj, sem si mislil vsaj po tihem: Reveži! Kaj ste pač vi vsi skup njemu nasproti! Pokažite koga, če ga imate, ki je njemu enak! —

Ta moj ponos je segal tako daleč, da sem ga vselej, kadar sva se sešla, z istinitim veseljem meril od nog do glave. Pa saj je bila tudi res že njegova zunanost veličastna in na vso moč prikupljiva!

Kdor ga je poznal, in kdor ljubi naš narod, ne more nič iskrenjšega želeči, nego da bi nam poslalo nebo še več po svoji zunanosti in po svoji duševni zmožnosti tako odličnih mož, kakor je bil Kersnik!

Drobne pesmi.

Dežju.

Megla zavija hrib in plan;
Prši, prši dežek droban . . .
Le rosi, dežek, iz megle,
Poživi travnik in polje!

Pa željo, prošnjo mojo čuj:
»Nikar se curkoma ne vsuj!
Da ljubljeni bo fantič moj
Do mene mogel še nocoj!

A, ko bo moj prestopil prag,
Takrat utrgaj se oblak,
Poplavi vse, razderi pot,
Da mogel več ne bo odtod!«

Na vrtu.

S cvetovi in listi kostanja
Večerna se sapa igra;
Mladenič na klopici sanja
O sreči srca in sveta.

Srce bi ustvarilo rado
Iz sveta vesoljnega — raj,
A samo zagreblo je nado,
Da bilo bi srečno kedaj.

Tiha sreča.

Ko bil bi jaz planinar
In planšarica ti,
Sama bi v tihem koči
Živela srečne dni.

Da otok nenaseljen
Leži sred morskih dalj,
Kraljica ti mu bila,
In jaz mu bil bi kralj.

Z.

Rotim Vas pa pri Vaši naklonjenosti do mene, ne pravite nikomur o moji sramoti.

S solznimi očmi Vas še enkrat prosim: odpustite, odpustite nesrečni

Elzi.« —

Ko sta Zdenka in Olga prečitali pismo do konca, sta se izrazno pogledali. Zdenka je imela solzne oči, podbradek se ji je tresel, in mahoma je udarila v zamolkel jok.

»Edino zavetje, edina zaslomba, edina tolažba moja, edina nada v moji osamelosti — izginila je še ta — izginila!« . . . je tožila v solzah Zdenka.

Dana, ki je med tem časom klicala že večkrat prijateljici na vrt, je jela v okno metati prodec, in Zdenka je prosila Olgo, naj stopi ona na vrt k Dani in naj njo pusti malo samo.

Kakor vselej, kadar je bila žalostna, je legla Zdenka tudi sedaj na divan ter, pokrita z lahkim predpasnikom črez obraz, tiho jokala.

A baš solze so ji olajšale srce in jo umirile; otrla si jih je, odkrila predpasnik ter srpo gledala predse. Misel se ji je podila za mislijo po glavi; gledala je nepremično predse in mislila dolgo, dolgo — se zgražala in stresala ob teh mislih.

Mračilo se je. Z vrta je prihajal v sobo prijeten vonj razcvetlih jesenskih rož in čivkanje ptičev, ko so se spravljali spat v vejevje.

Urno in odločno je Zdenka vstala z divana ter dejala glasno, spremljaje besede z odvažnim kretanjem:

»Mora biti, mora! — Da bi se sedaj odtegnila, to bi bila malodušnost, podlost. — Jutri zgodaj moram odtod k nji; čaka me težko, a plemenito, dobro delo, in zmagati moram!« . . .

Stekla je, vesela svojega sklepa, po stopnicah in odtod na vrt, kjer sta bila Olga in profesor Nemeč v tihem, važnem pogovoru.

(Dalje prihodnjič.)

Drobne pesmi.

Kam?

Ko gredo lastovke odtod,
Otožen kličem jim na pot:
»Oj drobnih ptičic roj,
Kako bi rad s teboj!«

Nato pa sebe vprašam sam:
»Odtod želiš, pa veš-li kam?«
Pogled povestim nem;
Kam — tega sam ne vem.

Z.

svet v vseh državnih in osebnih zadevah. O tem nam pričajo v poslednjem času v ruskih zgodovinskih časopisih objavljena pisma, ki sta si jih pisala Katarina in Potemkin. Tukaj ni mogoče navesti niti vsebine iz teh zanimivih zgodovinskih listin; vendar pa nam je splošno omeniti, da se more le po njih razsoditi, kako ljubeznivo se je ponašala vladarica nasproti knezu, in kako jako je cenila njegovo nadarjenost in državniško spretnost. — O raznih pojavih Potemkinove mogočnosti v tem času bi se mogli napisati celi zvezki; videti je bila neomejena. On je odstranil nekdanj tako mogočne Orlove, Panina in Černiševa. Celo najnevarnejši protivnik, bogati, naobraženi in umni A. R. Voroncev, ki je postojano vedno obsojal skrivaj kneževe osnove za njegove odsotnosti, je hitro utihnil, kadar se je Potemkin oglasil. — Vse zadeve s tujimi dvori so se opravljale le s kneževo vednostjo; a ravno tako je vplival tudi na vsa notranja dela. Protivil se je zvezi s Prusijo; reševal finančna vprašanja — seveda ne vselej državi na korist; posredoval je med Katarino in »mladim dvorom« (Katarininim sinom Pavlom in soprogo njegovo Marijo Würtemberško); sodeloval je tudi pri dogodkih, ki so povzročili drugo delitev Poljske. Pred njim se je zvijal gibčni Segur, se klanjal oholi Garris, a obiskovale so ga tudi kronane glave. Kako so mislili takrat o veljavi kneza Potemkina njegovi vrstniki, vidimo iz zapiskov dveh njegovih znancev. »Vsa Rusija,« govori Heibig, »in sosednje države so trepetale, videč, da je zavisna usoda celih narodov od samo tega človeka.« — »Vpliv Potemkinov«, je pisal leta 1790. nadvojvoda Richelieu, »presega vse pojme o neomejeni mogočnosti. On carstvuje na vsem prostoru med Kavkazom in Donavo ter deli oblast z vladarico v ostalem delu države.« Proti Potemkinu zares ni bilo zakonov, niti senata, niti ministrov; le njega beseda je veljala.

(Dalje prihodnjič.)

Drobne pesmi.

Koketki v cerkvi.

Pokaj pa ti si prišla v cerkev?
Da svoj obraz bi nam kazala?
Ko vse odstranil bi ti praške,
Menda iz cerkve bi zbežala!

Seveda, to je zdaj moderno,
Dajati s tem Gospodu slavo,
Da sredi cerkve se ustaviš
In gledaš po ljudeh zvedavo!
Z.

